

CHÍNH PHỦ

Số: 104/TTr-CP

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hà Nội, ngày 15 tháng 02 năm 2025

TỜ TRÌNH TÓM TẮT

V/v Phương án đầu tư bổ sung vốn điều lệ giai đoạn 2024 - 2026 của Công ty mẹ - Tổng công ty Đầu tư phát triển đường cao tốc Việt Nam (VEC)

Kính gửi: Quốc hội

Chính phủ đã có Tờ trình số 50/TTr-CP ngày 24/01/2025 và Tờ trình số 103/TTr-CP ngày 15/02/2025 báo cáo Quốc hội về phương án đầu tư bổ sung vốn điều lệ giai đoạn 2024 - 2026 của Công ty mẹ - Tổng công ty Đầu tư phát triển đường cao tốc Việt Nam (VEC). Chính phủ xin báo cáo tóm tắt như sau:

I. Sự cần thiết bổ sung vốn điều lệ cho Công ty mẹ VEC:

1. Về cơ sở chính trị:

Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng đã đặt ra nhiệm vụ đổi mới và nâng cao hiệu quả doanh nghiệp nhà nước, bổ sung vốn điều lệ cho các doanh nghiệp nhà nước then chốt, củng cố, phát triển một số tập đoàn kinh tế nhà nước có quy mô lớn. Đồng thời, tại công văn số 13411-CV/VPTW ngày 14/02/2025, Bộ Chính trị đã có ý kiến đồng ý chủ trương cho phép sử dụng nguồn vốn đầu tư công đã giao cho Bộ Giao thông vận tải đầu tư dự án để chuyển thành nguồn vốn ngân sách nhà nước cấp bổ sung vốn điều lệ cho VEC giai đoạn 2024-2026.

2. Về cơ sở pháp lý:

Việc đầu tư bổ sung vốn điều lệ cho doanh nghiệp do nhà nước nắm giữ 100% vốn điều lệ đang hoạt động đã được quy định tại pháp luật về quản lý, sử dụng vốn nhà nước đầu tư vào sản xuất, kinh doanh tại doanh nghiệp.

Tại Kết luận 1167/KL-UBTVQH15 ngày 12/02/2025, Ủy ban Thường vụ Quốc hội thống nhất về sự cần thiết tăng vốn điều lệ giai đoạn 2024-2026 của Công ty mẹ - VEC; đề nghị Chính phủ khẩn trương xin chủ trương của cấp có thẩm quyền để kịp trình Quốc hội thảo luận, quyết định tại Kỳ họp bất thường lần thứ 9.

3. Về cơ sở thực tiễn:

VEC được giao nhiệm vụ đầu tư, phát triển và quản lý, bảo trì hệ thống đường cao tốc quốc gia, làm chủ đầu tư 05 dự án đường cao tốc với tổng chiều dài 540km, tổng mức đầu tư 05 dự án là 108.865 tỷ đồng. Đến nay, VEC đã hoàn thành đầu tư và đưa vào khai thác sử dụng 4/5 dự án với tổng chiều dài 490km, chiếm khoảng 27% tổng chiều dài các tuyến đường cao tốc tại Việt Nam hiện nay. Các tuyến đường cao tốc của VEC đều là các tuyến đường huyết mạch của đất nước, phát huy hiệu quả to lớn đối với phát triển kinh tế - xã hội.

Với số vốn điều lệ là 1.115,13 tỷ đồng, trong khi tổng mức đầu tư các dự án đường cao tốc của VEC là rất lớn, VEC luôn gặp khó khăn khi không đảm bảo tỷ lệ hệ số nợ/vốn chủ sở hữu theo quy định của pháp luật hiện hành.

Theo Chiến lược phát triển đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2035, VEC cần huy động số vốn lớn để đầu tư mới các tuyến cao tốc, đầu tư mở rộng các dự án đang quản lý (giai đoạn 2021-2025 cần khoảng 14.890 tỷ đồng; giai đoạn 2026-2030 cần khoảng 30.500 tỷ đồng). Bên cạnh đó, tiến độ thực hiện và hoàn thành các Dự án theo chỉ đạo của các cấp có thẩm quyền là rất gấp rút. Sau khi được bổ sung vốn điều lệ, VEC sẽ đủ điều kiện để huy động vốn từ các tổ chức tín dụng để thực hiện đầu tư dự án.

Từ các nội dung nêu trên, việc đầu tư bổ sung vốn điều lệ cho VEC là cần thiết và cấp bách.

II. Phương án đầu tư bổ sung vốn điều lệ:

1. Về phạm vi, đối tượng đầu tư bổ sung vốn điều lệ:

Công ty mẹ - VEC thuộc phạm vi, đối tượng đầu tư bổ sung vốn điều lệ quy định tại khoản 1 điều 10, điều 13 Luật Quản lý, sử dụng vốn Nhà nước đầu tư vào sản xuất, kinh doanh tại doanh nghiệp và khoản 2 điều 8 Nghị định số 91/2015/NĐ-CP của Chính phủ về đầu tư vốn Nhà nước vào doanh nghiệp và quản lý, sử dụng vốn, tài sản tại doanh nghiệp.

2. Về xác định mức vốn, nguồn đầu tư bổ sung vốn điều lệ:

Mức vốn điều lệ xác định lại cho Công ty mẹ - VEC giai đoạn 03 năm (2024 - 2026) là: 39.366 tỷ đồng (= 1.115 tỷ đồng + 38.251 tỷ đồng), trong đó: 1.115 tỷ đồng là vốn điều lệ hiện có và 38.251 tỷ đồng bổ sung từ các nguồn: 1.562 tỷ đồng từ Quỹ Đầu tư phát triển tại doanh nghiệp, 36.689 tỷ đồng từ nguồn ngân sách nhà nước đã giải ngân đầu tư xây dựng 05 dự án đường bộ cao tốc do VEC làm chủ đầu tư (bao gồm 10.062 tỷ đồng vốn đối ứng từ ngân sách nhà nước, 24.127 tỷ đồng vốn ODA tại các dự án thực hiện theo hình thức chuyển vốn vay về cho vay lại thành cấp phát ngân sách nhà nước, 2.500 tỷ đồng vốn cấp phát ngân sách nhà nước cho dự án Nội Bài - Lào Cai và Cầu Giẽ - Ninh Bình).

Việc tăng vốn điều lệ từ nguồn vốn đầu tư công đã giải ngân đảm bảo nguyên tắc bảo toàn vốn, theo đó số tiền NSNN đã chi ra được giao thành vốn điều lệ của doanh nghiệp và doanh nghiệp có trách nhiệm bảo toàn phần vốn được cấp.

3. Về thẩm quyền:

Luật Đầu tư công và pháp luật hiện hành không có nội dung quy định việc bố trí vốn cho các dự án và chuyển thành vốn ngân sách nhà nước cấp bổ sung vốn điều lệ cho doanh nghiệp nhà nước. Đồng thời, do mức vốn điều lệ dự kiến đầu tư bổ sung cho VEC là 38.251 tỷ đồng, nên việc quyết định chủ trương thuộc thẩm quyền của Quốc hội; Thủ tướng Chính phủ quyết định đầu tư bổ sung sau khi Quốc hội quyết định chủ trương đầu tư.

III. Đánh giá tác động của phương án bổ sung vốn điều lệ:

1. Tác động đối với ngân sách nhà nước:

Việc tăng vốn điều lệ cho Công ty mẹ - VEC từ nguồn vốn đầu tư công đã giao kế hoạch cho Bộ GTVT để đầu tư dự án và đã giải ngân đầu tư xây dựng 05 dự án đường bộ cao tốc do VEC làm chủ đầu tư không làm phát sinh khoản chi ngân sách nhà nước và nợ công, vì vậy không tác động trực tiếp đối với ngân sách nhà nước.

2. Tác động đối với doanh nghiệp:

Nâng cao hiệu quả hoạt động và năng lực cạnh tranh của doanh nghiệp, phát triển VEC trở thành doanh nghiệp vững mạnh; đảm bảo tỷ lệ nợ/vốn chủ sở hữu theo quy định của pháp luật; tạo cơ sở pháp lý để doanh nghiệp ghi nhận tài sản, trích khấu hao, hạch toán kế toán; đảm bảo hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp, tạo công ăn việc làm và thu nhập cho người lao động.

3. Về hiệu quả kinh tế - xã hội:

Tài sản kết cấu hạ tầng đường cao tốc giao cho doanh nghiệp quản lý sẽ được tính thành phần vốn nhà nước tại doanh nghiệp, qua đó phần vốn Nhà nước đầu tư trực tiếp vào dự án được tiếp tục đưa vào sản xuất kinh doanh, đầu tư các dự án cao tốc mới, không làm phát sinh thêm khoản chi NSNN và nợ công. Bên cạnh đó, doanh nghiệp sẽ phát huy được tính chủ động, linh hoạt trong tổ chức công tác bảo trì, vận hành, khai thác hiệu quả các lợi thế từ tài sản được giao theo quy định của pháp luật.

IV. Kiến nghị

Trên cơ sở các nội dung báo cáo nêu trên, Chính phủ kính trình Quốc hội:

1. Cho phép sử dụng số vốn đầu tư công đã giao kế hoạch cho Bộ GTVT để đầu tư dự án số tiền 36.689 tỷ đồng, trong đó 10.062 tỷ đồng vốn đối ứng từ ngân sách nhà nước, 24.127 tỷ đồng vốn ODA tại các dự án thực hiện theo hình thức chuyển vốn vay về cho vay lại thành cấp phát ngân sách nhà nước, 2.500 tỷ đồng vốn cấp phát ngân sách nhà nước cho dự án Nội Bài - Lào Cai và Cầu Giẽ - Ninh Bình, để chuyển thành nguồn vốn ngân sách nhà nước cấp bổ sung vốn điều lệ cho Công ty mẹ - VEC;

2. Chấp thuận chủ trương đầu tư bổ sung vốn điều lệ cho Công ty mẹ - VEC giai đoạn 2024-2026 là 38.251 tỷ đồng, bao gồm: 1.562 tỷ đồng từ Quỹ Đầu tư phát triển tại doanh nghiệp, 36.689 tỷ đồng từ nguồn ngân sách nhà nước (vốn đầu tư công đã giao kế hoạch cho Bộ GTVT để đầu tư 05 dự án đường bộ cao tốc do VEC làm chủ đầu tư và đã được giải ngân).

Trên đây là báo cáo tóm tắt Phương án đầu tư bổ sung vốn điều lệ giai đoạn 2024 - 2026 của VEC. Kính trình Quốc hội xem xét, quyết định./.